

Dosarul nr. 2ac-254/22
2-19060018-01-2cc-11112022

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând conflictul negativ de competență dintre completul de drept comun al Curții de Apel Chișinău și completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltaga, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 18 februarie 2019, Petru Baltaga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Silvianei Baltag, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 noiembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Primăria mun. Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu.

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltag, intervenienți accesorii Primăria mun. Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

La 22 iulie 2020, Petru Baltaga, reprezentat de avocatul Gheorghe Trifan, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei hotărâri noi.

Prin decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul depus de Petru Baltaga, reprezentat de avocatul Gheorghe Trifan. S-a casat hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă, potrivit căreia: S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianeii Baltag, intervenienți accesorii Primăria mun. Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a anulat procesul-verbal de recepție finală nr.01 din 15 aprilie 2017, cu privire la construcțiile neautorizate efectuate de Silvana Baltag în imobilul din str. C. Stamati, 15, mun. Strășeni, identificat prin numărul cadastral 8001110242, cu radierea înregistrării din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a Silvianeii Baltag în baza procesului verbal de recepție finală nr. 01 din 15 aprilie 2017.

S-a obligat Silvana Baltag să demoleze, din contul propriu, construcțiile neautorizate efectuate de aceasta în imobilul din str. C. Stamati, 15 mun. Strășeni, identificat prin numărul cadastral 8001110242, înregistrate în Registrul Bunurilor Imobile în baza procesului verbal de recepție finală nr. 01 din 15 aprilie 2017.

S-a încasat de la Silvana Baltag în folosul reclamantului suma de 300 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 225 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

La 3 decembrie 2021, Silvana Baltag a depus recurs împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de Silvana Baltag. S-a casat integral decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianeii Baltag, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25 octombrie 2022 a completului în examinarea cauzelor de drept comun al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, s-a dispus declinarea competenței completului în materie de drept comun, în favoarea completelor specializate în materie de contencios administrativ (f.d. 144-148, vol. II).

Prin încheierea din 2 noiembrie 2022 a completului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, s-a suspendat examinarea cererii de apel depusă de Petru Baltaga, reprezentat de avocatul Gheorghe Trifan, împotriva hotărârii din 17 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, dosarul civil fiind transmis la Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență (f.d. 153-157, vol. II).

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție constată competența completului în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău de a judeca prezenta cauză, din considerentele ce urmează.

Conform articolului 200 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență.

Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Prevederi similare sunt stipulate și la art. 44 alin. (3) și (9) din Codul de procedură civilă, conform cărora conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătorii care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

Colegiul menționează că dispozițiile art. 200 alin. (3) din Codul administrativ și art. 44 din Codul de procedură civilă nu reglementează instituția conflictului de competență dintre două colegii specializate ale aceleiași curți de apel. Respectiv, aceste norme urmează a fi aplicate în speță prin analogie.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Articolul 7 din Codul administrativ stabilește că autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Din materialele cauzei rezultă că Petru Baltaga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Silvianei Baltag, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității procesului –verbal de recepție finală nr. 1 din 15 aprilie 2017, cu privire la construcțiile neautorizate, efectuate de pârâtă în imobilul ce-i aparține, situat în mun. Strășeni, str. C. Stamati, 15, cu nr. cadastral 8001110242, și anume : a) demisol locativ cu S=19,3 m.p., b) terasă a, cu S=5,8 m. p., c) anexa A2, cu S=54 m. p., anexa A2, cu S=21,6 m. p., radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltag, intervenienți accesorii Primăria mun. Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

La 22 iulie 2020, Petru Baltaga, reprezentat de avocatul Gheorghe Trifan, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei hotărâri noi.

Prin decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul depus de Petru Baltaga, reprezentat de avocatul Gheorghe Trifan. S-a casat hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă, potrivit căreia: S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltag, intervenienți accesorii Primăria mun. Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a anulat procesul-verbal de recepție finală nr.01 din 15 aprilie 2017, cu privire la construcțiile neautorizate efectuate de Silvana Baltag în imobilul din str. C. Stamati, 15, mun. Strășeni, identificat prin numărul cadastral 8001110242, cu radierea înregistrării din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a Silvianei Baltag în baza procesului verbal de recepție finală nr. 01 din 15 aprilie 2017.

S-a obligat Silvana Baltag să demoleze, din contul propriu, construcțiile neautorizate efectuate de aceasta în imobilul din str. C. Stamati, 15, mun. Strășeni, identificat prin numărul cadastral 8001110242, înregistrate în Registrul bunurilor imobile în baza procesului verbal de recepție finală nr. 01 din 15 aprilie 2017.

S-a încasat de la Silvana Baltag în folosul reclamantului suma de 300 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 225 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

La 3 decembrie 2021, Silvana Baltag a depus recurs împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de Silvana Baltag. S-a casat integral decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltag, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25 octombrie 2022 a completului în examinarea cauzelor de drept comun al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, s-a dispus declinarea competenței completului specializat în materie de drept

comun, în favoarea completelor specializate în materie de contencios administrativ (f.d. 144-148, vol. II).

Prin încheierea din 2 noiembrie 2022 a completului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, a fost suspendată examinarea cererii de apel depusă de Petru Baltaga, reprezentat de avocatul Gheorghe Trifan, împotriva hotărârii din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, dosarul civil fiind transmis la Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență (f.d. 153-157, vol. II).

Conform art. 33, alin. (1) din Codul de procedură civilă instanțele judecătorești judecă toate cauzele civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime încălcate sau contestate, cauze pentru care legea nu prevede competența altor organe.

Prevederile art. 191, alin. (1) din Codul administrativ stipulează că cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

Pentru soluționarea conflictului de competență apărut între completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și completul de drept comun al Curții de Apel Chișinău, urmează de stabilit dacă procesul - verbal de recepție finală nr. 01 din 15 aprilie 2017 eliberat Silvianei Baltag întrunește sau nu elementele definiției ale unui act administrativ.

În conformitate cu art. 10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Potrivit normei de drept sus-citate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că obiect al acțiunii în contencios administrativ constituie verificarea legalității actului administrativ individual, contractului administrativ sau refuzului de a soluționa o cerere și care este emis de o autoritate publică, reprezintă o măsură suverană, adoptată de autoritatea publică, în domeniul dreptului public, este o reglementare ce se referă la un caz individual și are efect nemijlocit în exterior.

În speța dedusă judecării, obiectul litigiului este procesul - verbal de recepție finală nr. 01 din 15 aprilie 2017.

În conformitate cu art. 18, alin. (1) al Legii privind calitatea în construcții nr. 721 din data de 2 februarie 1996, recepția construcțiilor este obligatorie și constituie certificarea realizării acestora pe baza examinării lor nemijlocite, în conformitate cu documentația de proiect și execuție și cu alte documente cuprinse în cartea tehnică a construcției.

Alin. (3) al aceluiași articol statuează că recepția construcțiilor se face de către investitor în prezența proiectantului și a executantului și (sau) reprezentanților de specialitate desemnați de aceștia în conformitate cu legislația.

În conformitate cu prevederile pct. 1 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996, (în redacția inițială, valabilă la data perfectării procesului verbal de recepție finală contestat) recepția constituie o componentă a sistemului calității în construcții și este actul prin care comisia de recepție declară că acceptă și preia lucrarea definitivată de construcție și instalațiile aferente acesteia, cu sau fără rezerve, și că aceasta poate fi dată în folosință.

Prin actul de recepție se certifică faptul că executantul și-a îndeplinit obligațiile în conformitate cu prevederile contractului și ale documentației de execuție, asumându-și, totodată, pentru lucrările executate răspunderea prevăzută de lege.

Punctul 37 din Regulament, prevede că la recepția finală participă: - investitorul; - comisia de recepție desemnată de investitor; - proiectantul lucrării; - executantul.

Potrivit pct. 40 din Regulament la terminarea recepției, comisia de recepție își va consemna observațiile și concluziile în procesul-verbal de recepție finală, întocmit conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la prezentul Regulament, pe care îl va înainta investitorului în termen de 3 zile lucrătoare împreună cu recomandarea de admitere cu sau fără obiecții a recepției, de amânare sau de respingere a ei.

Din conținutul normelor de drept sus- menționate rezultă că recepția unei construcții se efectuează de către investitor, care și formează comisia de recepție. În componența comisiei de recepție finală fac parte investitorul, comisia de recepție desemnată de investitor, proiectantul lucrării și executantul. Deci, comisia de recepție finală nu este creată prin lege sau prin act administrativ, iar prin prisma art. 7 din Codul administrativ nu este o autoritate publică, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Respectiv, procesul - verbal de recepție finală, deși se referă la un caz individual cu efect în exterior, acesta nu poate fi apreciat ca act administrativ care poate fi supus controlului judecătoresc în acțiune în contencios administrativ, or, pentru a fi examinate în procedura contenciosului administrativ, acțiunile urmează a fi inițiate împotriva unei autorități publice, care a emis actul administrativ.

Subsidiar, instanța de recurs notează că reclamantul unei acțiuni în contenciosul administrativ, în temeiul art. 204 al Codului administrativ, poate fi persoana care pretinde încălcarea unui drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, vătămare sau încălcarea unui drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, vătămare sau încălcare cauzată de o autoritate publică și care rezultă din activitatea administrativă a acestei autorități, iar pârât poate fi doar autoritatea care acționează în regim de putere respectivă.

Or, din conținutul cererii de chemare în judecată se atestă că Petru Baltaga nu pretinde încălcarea unui drept vătămat de către o autoritate publică, ci din contra în privința unei persoane fizice, la caz Silvana Baltaga, care a și format comisia de recepție finală conform Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996.

Așadar, față de obiectul și părțile prezentei acțiuni și de temeiurile de fapt și de drept invocate de către reclamant, competența jurisdicțională materială de examinare a litigiului aparține completului în materie de drept comun și nu de contencios administrativ, motiv pentru care se va stabili competența examinării cererii de apel în procedură contencioasă generală în instanța de drept comun.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei sus nominalizate a completului specializat în materie de drept civil și comercial al Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 200 alin. (1) și (3), 230 din Codul administrativ, 44 alin. (3), (9) din Codul procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se constată competența completului în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău, la judecarea în ordine de apel a cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltaga, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Baltaga împotriva Silvianei Baltaga, intervenienți accesorii Primăria municipiului Strășeni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Torlac și Nicolae Sîrbu, cu privire la declararea nulității actului juridic, radierea dreptului de proprietate din registru, obligarea demolării construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată se remite spre judecare Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele sedinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu